

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาครั้งนี้ คณะผู้ศึกษาค้นคว้าดำเนินการตามลำดับขั้น ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 สำนักงานพื้นที่เขตการศึกษา เขต 1 จังหวัดอุดรธานี

2 กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนเทศบาลท่าอิฐ ตำบลท่าอิฐ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี โดยสุ่มอย่างง่าย 1 ห้องเรียน จำนวน 30 คน

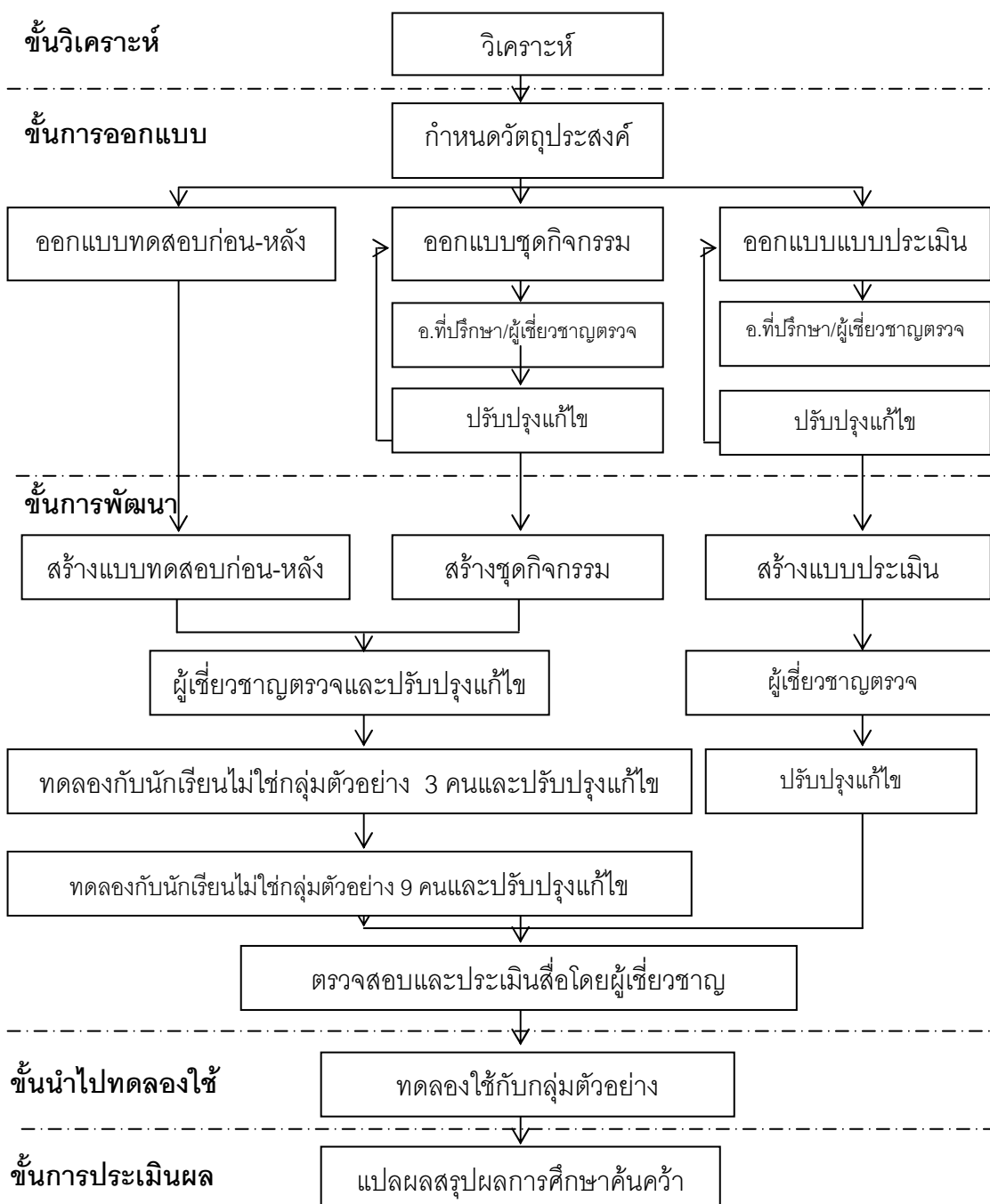
เครื่องมือประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ชุดกิจกรรมโดยใช้คอมพิวเตอร์สนับสนุนการเรียนรู้เรื่องไม้กวาดตองกง
2. แบบทดสอบวัดผลก่อนเรียน – หลังเรียน เรื่อง ไม้กวาดตองกง จำนวน 20 ข้อ
3. กิจกรรมทำยบทย ชุดกิจกรรมโดยใช้คอมพิวเตอร์สนับสนุนการเรียนรู้เรื่องไม้กวาดตองกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

หน่วยที่ 1 เรื่อง ประวัติความเป็นมา	คะแนน 10 คะแนน
หน่วยที่ 2 เรื่อง ต้นตองกง	คะแนน 10 คะแนน
หน่วยที่ 3 เรื่อง อุปกรณ์และวิธีการผลิต	คะแนน 20 คะแนน
หน่วยที่ 4 เรื่อง วิธีการใช้และการดูแลรักษา	คะแนน 10 คะแนน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้ศึกษาค้นคว้าได้สร้างชุดกิจกรรมโดยใช้คอมพิวเตอร์สนับสนุนการเรียนรู้เรื่องไม้กวาดตองกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยพัฒนามาจากวิธีการออกแบบเชิงระบบของ ซีล และกลาสโก (Secls, Brabala & Glasgow, Zita, 1990, p.8) มีรายละเอียดตามขั้นตอนในแผนภูมิ

แผนภูมิ 1 แผนภูมิ แสดงขั้นตอนวิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ขั้นตอนในการวางแผนดำเนินการศึกษาค้นคว้า มีรายละเอียด ดังนี้

1. ขั้นการวิเคราะห์ (Analysis) โดยดำเนินการดังนี้

1.1 วิเคราะห์นโยบายทางการศึกษา ได้ผลการวิเคราะห์ มีรายละเอียดดังนี้

พระราชบัญญัติพุทธศักราช 2542 หมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

(พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542, หน้า 45 – 50)

มาตรา 63 รัฐต้องจัดสรรคลื่นความถี่ สื่อตัวนำและโครงสร้างพื้นฐานอื่นที่จำเป็น ต่อการส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ วิทยุโทรคมนาคมและการสื่อสารในรูปแบบ เพื่อใช้ประโยชน์สำหรับการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย การทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมตามความจำเป็น

มาตรา 64 รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิต และพัฒนาแบบเรียน ตำรา หนังสือทางวิชาการ สื่อสิ่งพิมพ์อื่น วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอื่น โดยเร่งรัดพัฒนาขีดความสามารถในการผลิต จัดให้มีเงินสนับสนุนการผลิตและมีการให้แรงจูงใจแก่ผู้ผลิตและพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ทั้งนี้โดยเปิดให้มีการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม

มาตรา 65 ให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิตและผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพและประสิทธิภาพ

มาตรา 66 ผู้เรียนมีสิทธิได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในโอกาสแรกที่ทำได้ เพื่อให้มีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

มาตรา 67 รัฐต้องส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนา การผลิตและการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รวมทั้งการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้เกิดการใช้ที่คุ้มค่าและเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ของคนไทย

มาตรา 68 ให้มีการระดมทุน เพื่อจัดตั้งกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา จากเงินอุดหนุนของรัฐ ค่าสัมปทานและผลกำไรที่ได้จากการดำเนินกิจการด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศและโทรคมนาคมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและองค์กรประชาชน รวมทั้งให้มีการลดอัตราค่าบริการเป็นพิเศษในการใช้เทคโนโลยีดังกล่าวเพื่อการพัฒนาคน และสังคมหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินกองทุนเพื่อการผลิต การวิจัยและการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 69 รัฐต้องจัดให้มีหน่วยงานกลางทำหน้าที่พิจารณาเสนอนโยบาย แผนส่งเสริมและประสานการวิจัย การพัฒนาและการใช้ รวมทั้งการประเมินคุณภาพและ ประสิทธิภาพของ การผลิตและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 สรุปได้ว่า ในหมวดที่ 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ระบุไว้ว่าให้มีการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการผลิตสื่อและเทคโนโลยีเพื่อ การศึกษาให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิตและผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพและ ประสิทธิภาพ ให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา ในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

1.2 การวิเคราะห์ผู้สอน ซึ่งทางผู้ศึกษาค้นคว้า ได้ดำเนินการสัมภาษณ์คณะ ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้เทคโนโลยี ในระดับประถมศึกษาปีที่ 6 โดยดำเนินการ ดังต่อไปนี้

- 1) ออกแบบสัมภาษณ์
- 2) สร้างแบบสัมภาษณ์ ที่มี 2 ตอน คือ
  - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป
  - ตอนที่ 2 สัมภาษณ์ความต้องการชุดกิจกรรม
- 3) นำแบบสัมภาษณ์มาให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ
- 4) ดำเนินการแก้ไขแบบสัมภาษณ์ให้สมบูรณ์
- 5) ติดต่อและนัดหมายอาจารย์ผู้สอน จำนวน 3 ท่าน พร้อมกำหนดวันขอ สัมภาษณ์
- 6) คณะผู้ศึกษาค้นคว้าดำเนินการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน ซึ่งจากการสัมภาษณ์คณะครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้เทคโนโลยี ผลการสัมภาษณ์ สรุปได้ดังต่อไปนี้

“ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนเรื่องไม้กวาดตองกงซึ่งอยู่ในกลุ่มสาระการ งานอาชีพและเทคโนโลยี ซึ่งเป็นวิชาที่เน้นทักษะ ที่จำเป็นต้องนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาเกี่ยวข้อง และใช้เวลาในการเรียนรู้นาน ซึ่งในการจัดการเรียนการสอน มีเวลาฝึกปฏิบัติน้อย ประกอบกับมี นักเรียนสนใจเรียนเป็นจำนวนมาก เนื่องจากเป็นวิชาที่ทำให้ผู้เรียนได้นำไปใช้กับชีวิตประจำวันได้ จริง ส่งผลให้บุคลากรไม่เพียงพอ ประกอบกับเวลาเรียนมีจำกัด เนื้อหาที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิด ทักษะและนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงจึง คือ เรื่อง ประวัติไม้กวาดตองกง ต้นตองกง อุปกรณ์และ

วิธีการผลิตไม้กวาดตองกง วิธีการใช้งานและการดูแลรักษาไม้กวาดตองกง รวมไปถึงเทคนิคการทำไม้กวาดให้ใช้งานได้นาน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการเรียนรู้เรื่องไม้กวาดตองกง สำหรับสื่อที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน เป็นอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำไม้กวาด และไม้กวาดที่สำเร็จแล้ว หากมีการนำสื่อที่เป็นมัลติมีเดีย เช่น มีภาพนิ่ง มีวิดีโอ และมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่น่าสนใจ เช่น การนำคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยในการสื่อสารกับผู้เรียนแทนผู้สอนในด้านเนื้อหา และการนำเกมเข้ามาประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน ก็จะช่วยให้ผู้เรียนสนใจและเกิดการเรียนรู้มากขึ้น ”

1.3 การวิเคราะห์ผู้เรียน

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เพื่อการประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมโดยใช้คอมพิวเตอร์สนับสนุนการเรียนรู้เรื่องไม้กวาดตองกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คือนักเรียน ที่ไม่มีพื้นฐาน หรือไม่เคยเรียนรู้เรื่องไม้กวาดตองกงมาก่อน จำนวน 30 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง

1.4 การวิเคราะห์เนื้อหา

คณะผู้ศึกษาค้นคว้าได้กำหนดเนื้อหาเรื่องไม้กวาดตองกง และดำเนินการวิเคราะห์โดยศึกษาเนื้อหาเรื่องไม้กวาดตองกง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ประวัติไม้กวาดตองกงเมืองลับแล

ผู้ริเริ่มในการทำไม้กวาด

พระศรีพนมมาศ เดิมชื่อทองอินเป็นนายอากรสุราเชื้อสายจีน ตั้งถิ่นฐานอยู่ที่เมืองลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ เป็นผู้ชักชวนราษฎรทำถนนจากเมืองลับแลถึงบางโพ (ท่าอิฐ) ระยะทาง 6 กิโลเมตร โดยมีได้ใช้เงินแผ่นดินเลย เมื่อ พ.ศ.2444 ซึ่งภายหลังพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานชื่อถนนสายนี้ว่า “ถนนอินใจมี” พร้อมกับพระราชทานบรรดาศักดิ์ให้นายทองอินเป็น “ขุนพิศาลจีนะกิจ” และได้เป็น “หลวงศรีพนมมาศ” ใน พ.ศ.2447 ท่านได้พัฒนาเมืองลับแลให้เจริญและสะดวกสบายมีการสร้างถนนและการชลประทาน จนกระทั่งในปี พ.ศ.2451 ด้วยคุณความดีและความขยันหมั่นเพียรจึงได้เลื่อนตำแหน่งเป็น “พระศรีพนมมาศ”

พระศรีพนมมาศ เกิด พ.ศ 2404 เป็นบุตรชาวจีน เดิมเป็นพ่อค้าหาบเร่ ต่อมาได้เข้ามาได้เข้ามาทำหน้าที่ปกครอง เป็นนายอำเภอคนแรกของอำเภอลับแล ได้รับการยกย่องเป็นนักพัฒนาตัวอย่าง เป็นผู้วางรากฐานการประกอบอาชีพให้กับประชาชน โดยมีผลงานที่ได้รับการยกย่อง คือ

1. การชลประทาน ได้สร้างเมืองฝายน้ำล้น เพื่อกักเก็บน้ำไว้ใช้ ประมาณ 30 ฝาย เช่น ฝายหลวง ฝายสมเด็จพระ ฯ ฯลฯ

2. การเกษตรกรรม ได้แนะนำให้ราษฎร ปลูกพืชที่เป็นประโยชน์ทางเศรษฐกิจ เช่น กล้วยไม้

3. การอุตสาหกรรมในครอบครัว เป็นผู้แนะนำให้ราษฎรผลิตไม้กวาดจากดอกตองกง และส่งเสริมการผลิตส่งออกจนแพร่หลาย ไม้กวาดลับแลที่สร้างขึ้นจากดอกตองกงที่มีชื่อเสียงด้านความคงทนถาวรและสวยงามซึ่งเป็นผลงานริเริ่มและส่งเสริมของพระศรีพนมมาศ ได้สนับสนุนการทำไม้กวาดตองกงโดยท่านจะเป็นผู้รับซื้อเองและนำไปฝากพรรคพวกเพื่อนฝูงต่างเมืองแต่ชาวจีนเห็นว่าไม้กวาดเป็นของต่ำดังนั้นเพื่อเป็นการแก้เคล็ดและให้สิริมงคลจึงนำผ้าสีแดงตัดและนำมาสอดเข้าที่ปลายของไม้กวาดผู้ใดได้รับไม้กวาดไปก็จะมีโชคลาภและเป็นสิริมงคลเราจึงเห็นไม้กวาดตองกงของอำเภอลับแลจะมีผ้าสีแดงติดส่วนปลายจนกลายเป็นเอกลักษณ์ของไม้กวาดเมืองลับแล

4. การศึกษา ได้จัดตั้งโรงเรียนเทศบาลศรีพนมมาศพิทยากรขึ้น โดยมีพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ในขณะดำรงพระยศเป็นสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ

5. การคมนาคม ได้สร้างถนนสายสำคัญในอำเภอลับแล ตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จประพาสเมืองลับแล เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม พ.ศ. 2444 โดยสร้างถนนหินใจมีเชื่อมจังหวัดอุตรดิตถ์กับอำเภอลับแล ถนนศรีพนมมาศ เชื่อมถนนบรมอาสน์จากวัดพระแท่นศิลาอาสน์ กับอำเภอลับแล ถนนราษฎร์บำรุง ฯลฯ

พระศรีพนมมาศเป็นนักปกครองนักพัฒนาการศึกษา สร้างคุณประโยชน์ให้แก่เมืองลับแลทำถึงแก่กรรมเมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2464 และได้มีอนุสาวรีย์ของท่านประดิษฐานอยู่ที่ทางแยกตลาดลับแลเพื่อให้อนุชนรุ่นได้รำลึกถึงคุณงามความดีของพระศรีพนมมาศ

ลักษณะทั่วไปของตองกง

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Thysanoleana maxima* Kuntze

วงศ์ : Gramineae

ชื่ออื่น : กัง ตองกง(ภาคเหนือ) เคี้ยหลา (กะเหรี่ยง แม่ฮ่องสอน) เล้าแล้ง (สุโขทัย) หญ้ากาบไผ่ใหญ่ (เลย) หญ้าไม้กวาด หญ้ายุง (ยะลา)

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ : หญ้าที่เจริญเติบโตเป็นกอ อายุหลายฤดู (หลายปี) ลำต้นตั้งสูงถึง 3 - 4 เมตร มีกอที่แข็งแรงมากคล้ายลำต้นไผ่ ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางลำต้น 7.6-17.6 มิลลิเมตร เป็นใบเดี่ยว ใบเป็นแผ่นรูปหอก ใบเรียวยาวใบที่ปลายใบ ใบยาวประมาณ 30 ซม. กว้าง 40 ซม. ก้านใบสั้น หน้าใบและหลังใบไม่มีขน ขอบใบเรียบ กาบใบเรียบสีเขียวอมขาวนวล มีเยื่อถ่านน้ำฝนค่อนข้างหนาระหว่างแผ่นใบกับก้านใบ แต่ละใบเรียงตัวห่างตลอดลำต้น ลิ่นใบเป็นแผ่นเยื่อถ่านบางๆ สีน้ำตาลอ่อน ช่อดอกออกที่ปลายยอดแบบช่อแยกแขนงเป็นช่อ

ขนาดใหญ่แม่แบบไม้กวาด ช่อดอกยาวประมาณ 72.6-112.3 ซม. แดกแขนงเล็กๆ จำนวนมาก ช่อดอกมีขนนุ่มละเอียด กลุ่มดอกย่อยมีขนาดเล็กมีดอกย่อย 2 ดอก ดอกกลางลดรูปเป็นเยื่อ บางๆ เป็นดอกเป็นหมัน ดอกบนเป็นดอกสมบูรณ์เพศ ออกดอกตลอดทั้งปี ออกมาก ระหว่าง เดือนพฤศจิกายน ถึง สิงหาคม เมล็ดมีขนาดเล็กรูปร่างยาวรีแบบผลธัญพืช ขยายพันธุ์ได้ด้วย เมล็ดและส่วนลำต้นหรือเหง้าใต้ดิน พบตามที่โล่งแจ้งในพื้นที่ค่อนข้างแห้งแล้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ขยายพันธุ์โดยใช้เมล็ด

แหล่งที่พบและเก็บรวบรวมพันธุ์ : พบขึ้นทั่วไปในพื้นที่ที่มีความสูงเหนือ ระดับน้ำทะเลตั้งแต่ 45 - 1,058 เมตร ตามริมลำธารน้ำ เนินเขา บนแนวเทือกเขา เช่น อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่ อำเภอละงู จังหวัดสตูล อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ บ้านสานตม ตำบลสานตม อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

คุณค่าทางอาหาร : ส่วนของใบและยอดดอกอ่อน มีค่าโปรตีน 10.9 เปอร์เซ็นต์ เยื่อใย 15.9 เปอร์เซ็นต์ ไขมัน 2.7 เปอร์เซ็นต์ เถ้า 5.6 เปอร์เซ็นต์ แคลเซียม 0.10 เปอร์เซ็นต์ ฟอสฟอรัส 0.38 เปอร์เซ็นต์ แทนนิน 1.01 เปอร์เซ็นต์

การใช้ประโยชน์ : ใบและยอดอ่อนเป็นแหล่งอาหารสัตว์ตามธรรมชาติสำหรับแพะเล็มของโค กระบือ ช้าง สัตว์ป่า ช่อดอกนำมาใช้ทำไม้กวาด

อุปกรณ์การทำไม้กวาด

1. มีดที่มีความคมสม่ำเสมอ (Knife)
2. เหล็กแหลมสำหรับเข้าคอกไม้กวาด (Pointed Iron)
3. ดอกตองกง (Tong Kong flower)
4. ด้ามหวาย หรือ ด้ามไม้ (Wood Holder)
5. หวายเส้น หรือ พลาสติกเส้น (Rattan)

วิธีทำ

1. ลิดอกหญ้าออกจากลำต้น ที่กรอหวาย (Cut Tongkong flower from the stalk.)
2. ปาดด้ามหวายให้เป็นรูปลูกศร เหลาจนบางสำหรับมัดผูกหวายเส้น ที่กรอหวาย (Cut rattan holder into arrow and sharpen.)
3. ปาดด้ามหวายยาวประมาณ 10 ซม. ที่กรอหวาย (Cut 10 cms. rattan holder.)

4. มัด ผูกหวายเส้นที่รูปลูกศรแล้วเริ่มถักสานไปเรื่อย ๆ เป็นกำให้เท่าไรเรียกกัน
ได้ 10 กำ ที่กรอหวาย (Tie rattan at the arrow and plait it.)
5. ใช้มือทั้งสองดัดรูปโค้งเป็นไม้กวาดแล้วสานต่อไปจนเสร็จ ที่กรอหวาย (Use
your hand bend by force the broom until finish.)
6. ใช้มีดปาดเฉียงที่คอไม้กวาด เรียกว่า เข้าคอไม้กวาด โดยใช้เหล็กแหลมช่วย
จนเสร็จ ที่กรอหวาย (Use a knife cut the broom.)

การใช้และการดูแลรักษาไม้กวาดตองกงอย่างถูกวิธี

การใช้ไม้กวาดที่ถูกต้อง

1. จับไม้กวาดที่ด้ามของไม้กวาด ให้ด้านปลายไม้กวาดที่งอขึ้นชี้ออกจากตัว
ของนักเรียน
2. ใช้ปลายไม้กวาดด้านที่มีดอกตองกงกวาดพื้นจากที่สูงลงที่ต่ำกว่า เช่นจาก
ชั้นบนลงชั้นล่าง จากมุมห้องออกมาที่ประตู
3. ไม่กดด้ามไม้กวาดแรงเกินไป
4. ไม้กวาดพื้นแบบเหวี่ยงไม้กวาดจะทำให้ฝุ่นฟุ้งกระจายมากยิ่งขึ้นจะกวาดได้
ไม่สะอาด
5. ไม่นำปลายไม้กวาดด้านที่มีดอกตองกงดันสิ่งที่เรากวาดไปด้านหน้า จะทำ
ให้ปลายไม้กวาดแยกออกจากกันเป็นสองแฉก มีผลทำให้กวาดพื้นได้ไม่สะอาด
6. เมื่อกวาดขยะมากองรวมกันไว้แล้วใช้ที่ตักขยะมาตักไม่ควรใช้ไม้กวาดสอง
อันมาประกบกันแล้วหนีบขยะลงถังขยะเพราะจะทำให้ไม้กวาดเสียรูปทรง

การดูแลรักษาไม้กวาดตองกง

1. เมื่อใช้ไม้กวาดเสร็จแล้ว ให้นำด้ามไม้กวาดที่มีที่แขวนติดอยู่ที่ด้ามนำไป
แขวนไว้ที่เก็บไม้กวาดหากยังไม่มีให้นักเรียนนำเชือกหรือด้าย หรือฟางมามัดติดไว้เพื่อสะดวกใน
การเก็บรักษา
2. ไม่เก็บไม้กวาดโดยนำปลายที่มีดอกตองกงตั้งขึ้นเพราะจะทำให้ฝุ่นละออง
หรือเชื้อโรคไหลลงมาสู่ด้ามไม้กวาด เมื่อเราจะนำมาใช้อีกจะทำให้มีสิ่งสกปรกติดที่มือของเรา
3. ไม่เก็บไม้กวาดโดยนำด้ามของไม้กวาดไว้ด้านบนเพราะจะทำให้ปลายไม้
กวาดงอผิดรูปทรงทำให้ประสิทธิภาพในการกวาดให้สะอาดลดลง
4. หากนักเรียนใช้ไม้กวาดอย่างถูกต้องนักเรียนก็จะมีไม้กวาดที่แข็งแรงทนทาน
สามารถใช้ได้นานทำความสะอาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ และได้ใช้ไม้กวาดอย่างคุ้มค่า เป็นการ
ประหยัดและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติได้ด้วย

2. ขั้นตอนการออกแบบ (Design)

2.1 กำหนดวัตถุประสงค์

การกำหนดวัตถุประสงค์ของบทเรียน คณะผู้ศึกษาค้นคว้าได้ศึกษาเนื้อหาจากตำรางานวิจัย เอกสารที่เกี่ยวข้อง และกำหนดปลายทางของบทเรียน ดังมีรายละเอียดดังนี้

2.1.1 ประวัติไม้กวาดตองกง

1. ผู้เรียนสามารถของประวัติความเป็นมาของไม้กวาดตองกงได้

2.1.2 ต้นตองกง

1. ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับต้นตองกง
2. ผู้เรียนสามารถนำดอกตองกงไปใช้ประโยชน์ได้อย่างคุ้มค่า

2.1.3 อุปกรณ์และวิธีการผลิตไม้กวาดตองกง

1. ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจถึงหลักการการผลิตไม้กวาดตองกงได้อย่างถูกต้อง
2. ผู้เรียนนำหลักการการผลิตไม้กวาดตองกงมาใช้ในการผลิตไม้กวาดตองกงได้อย่างถูกต้อง

2.1.4 วิธีการใช้งานและการดูแลรักษาไม้กวาดตองกง

1. ผู้เรียนมีรูและเข้าใจหลักการ วิธีการใช้และการดูแลรักษาไม้กวาดตองกงอย่างถูกต้อง

คณะผู้ศึกษาค้นคว้าได้กำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ดังมีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 1 แสดงรายละเอียดของวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

ลำดับที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
1.	หน่วยที่ 1 ประวัติความเป็นมาของไม้กวาดตองกง	1. รูและเข้าใจประวัติความเป็นมาของไม้กวาดตองกง 2. จับใจความเรื่องประวัติไม้กวาดตองกง 3. ผูกเรื่องเล่าความประวัติไม้กวาดตองกง 4. ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม

ลำดับที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
2.	หน่วยที่ 2 ต้นตองกง	5. อธิบายโครงสร้างของดอกตองกง 6. อธิบายการสืบพันธุ์ของดอกตองกง 7. อธิบายวิธีการขยายพันธุ์ดอกตองกงด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ปักชำ ตอนกิ่ง ตัดตา ทาบกิ่ง 8. การนำดอกตองกงไปใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า
3	หน่วยที่ 3 อุปกรณ์และวิธีการผลิตไม้กวาดตองกง	9. รู้และเข้าใจขั้นตอนการผลิตไม้กวาดตองกง 10. ผู้เรียนนำหลักการทำไม้กวาดตองกงมาใช้ในการทำไม้กวาดตองกงได้อย่างถูกวิธีและมีคุณภาพ 11. ปฏิบัติงานกลุ่มได้อย่างมีความสุข 12. เห็นคุณค่าและชื่นชมในผลงานของกลุ่ม
4	หน่วยที่ 4 วิธีการใช้งานและการดูแลรักษาไม้กวาดตองกง	13. รู้และเข้าใจหลักการ วิธีการใช้และการดูแลรักษาไม้กวาดตองกง 14. มีความรู้เรื่องการเขียนเรียงความเรื่องประโยชน์และคุณค่าของไม้กวาดตองกง

เมื่อกำหนดวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับเนื้อหาแล้วได้วิเคราะห์วัตถุประสงค์เพื่อกำหนดแนวทางในการสร้างข้อสอบ ดังตารางวิเคราะห์วัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

ตาราง 2 ตารางวิเคราะห์วัตถุประสงค์และทักษะทางพฤติกรรม

วัตถุประสงค์ที่	ความรู้ ความจำ	ความ เข้าใจ	นำไป ใช้	วิเคราะห์	ประ เมินค่า
1. ผู้เรียนสามารถของประวัติความเป็นมาของไม้กวาดตองกงได้	1	3		2	
2. ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับต้นตองกง	1	1			
3. ผู้เรียนสามารถนำดอกตองกงไปใช้ประโยชน์ได้อย่างคุ้มค่า			1	1	1
4. ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจถึงหลักการการผลิตไม้กวาดตองกงได้อย่างถูกต้อง	1	1			
5. ผู้เรียนนำหลักการการผลิตไม้กวาดตองกงมาใช้ในการผลิตไม้กวาดตองกงได้อย่างถูกต้อง			3		1
6. ผู้เรียนมีความรู้และเข้าใจหลักการ วิธีการใช้ และการดูแลรักษาไม้กวาดตองกงอย่างถูกต้อง		1	1		1

ตาราง 3 ตารางวิเคราะห์วัตถุประสงค์และทักษะทางพฤติกรรมจำแนกรายข้อ

วัตถุประสงค์ที่	ความรู้ ความจำ	ความ เข้าใจ	นำไป ใช้	วิเคราะห์	ประ เมินค่า
1. ผู้เรียนสามารถของประวัติความเป็นมาของไม้กวาดตองกงได้	1	1,2,3		2,3	
2. ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับต้นตองกง	5	5			
3. ผู้เรียนสามารถนำดอกตองกงไปใช้ประโยชน์ได้อย่างคุ้มค่า			7	7	8
4. ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจถึงหลักการการผลิตไม้กวาดตองกงได้อย่างถูกต้อง	9	9			

วัตถุประสงค์ที่	ความรู้ ความจำ	ความ เข้าใจ	นำไป ใช้	วิเคราะห์	ประ เมินค่า
5. ผู้เรียนนำหลักการการผลิตไม้กวาดตองกง มาใช้ในการผลิตไม้กวาดตองกงได้อย่างถูกต้อง			4,10,11		12
6. ผู้เรียนมีความรู้และเข้าใจหลักการ วิธีการใช้ และการดูแลรักษาไม้กวาดตองกงอย่างถูกต้อง		13	13		14

2.2 การออกแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

คณะผู้ศึกษาค้นคว้าได้ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบ โดยนำเนื้อหาและ ลักษณะแบบทดสอบทางการเรียนมาออกแบบแบบทดสอบก่อนและหลังเรียน เรื่องไม้กวาดตองกง ซึ่งมี 4 หน่วย ในลักษณะแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก โดยออกแบบทดสอบทางการเรียนให้ ครอบคลุมเนื้อหา และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

2.3 ออกแบบประเมิน การสร้างแบบประเมินชุดกิจกรรมโดยใช้คอมพิวเตอร์

สนับสนุนการเรียนรู้เรื่องไม้กวาดตองกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คณะผู้ศึกษาค้นคว้า ดำเนินการตามลำดับขั้นดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาการสร้างแบบประเมินผล จากหนังสือ การวิจัยเบื้องต้นของ บุญชม ศรีสะอาด (2532 : 74-78) ; ไมเคิลลิส (Michaelis. 1985 : 460-465)

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาแบบประเมินชุดกิจกรรม ของประพจน์ เศษฤทธิ์ (2534) ; อุดม กัสมัง (2532) ; สุพจน์ แสงเงิน (2529) ; ชุมพร เนตรคุณ (2535) ; สำเนียง นีระพันธ์ (2534) ;

ขั้นตอนที่ 3 สร้างแบบประเมินชุดกิจกรรมให้ครอบคลุมองค์ประกอบของชุด กิจกรรมซึ่งมีทั้งหมด 5 ด้าน คือ คำชี้แจงสำหรับนักเรียน คู่มือครู ด้านแผนการจัดการเรียนรู้ ด้าน สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล แบบประเมินชุดกิจกรรมเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) ซึ่งมี 5 ระดับ คือ เหมาะสมมากที่สุด เหมาะสมมาก เหมาะสมปานกลาง เหมาะสมน้อย เหมาะสมน้อยที่สุด (Beat. 1970 : 181)

ขั้นตอนที่ 4 นำแบบประเมินชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้น นำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบ เพื่อปรับปรุงให้เหมาะสมก่อนนำไปใช้จริง

ขั้นตอนที่ 5 พิมพ์แบบประเมินชุดกิจกรรมที่ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องที่
เรียบร้อยแล้ว

ขั้นตอนที่ 6 กำหนดเกณฑ์การตัดสินประเมินคุณค่าชุดกิจกรรมตามเกณฑ์ของ
ผู้เชี่ยวชาญดังนี้ (Beat. 1970 : 184)

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.49	หมายความว่า	เหมาะสมน้อยที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 1.50-2.49	หมายความว่า	เหมาะสมน้อย
คะแนนเฉลี่ย 2.50-3.49	หมายความว่า	เหมาะสมปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 3.50-4.49	หมายความว่า	เหมาะสมมาก
คะแนนเฉลี่ย 4.50-5.00	หมายความว่า	เหมาะสมมากที่สุด

ในกรณีใช้ค่าความสำคัญเหมาะสมมาก คือ ค่าเฉลี่ย 3.50-5.00 เป็นเกณฑ์
ตัดสินว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความพึงพอใจและเห็นว่าชุดกิจกรรมมีความเหมาะสม สามารถนำไป
ทดลองสอนหาประสิทธิภาพกับกลุ่มตัวอย่างได้

2.4 ออกแบบชุดกิจกรรมโดยใช้คอมพิวเตอร์สนับสนุนการเรียนรู้เรื่องไม้ กวาดตองกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ในขั้นตอนนี้คณะผู้ศึกษาค้นคว้าได้ศึกษารูปแบบและเทคนิคในการนำเสนอ
เนื้อหาเรื่องไม้กวาดตองกง ใช้การผสมผสานจุดมุ่งหมาย เนื้อหา กิจกรรมของผู้สอน กิจกรรมของ
ผู้เรียน วัสดุการสอน สื่อการสอน เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย โดยแบ่งหน่วยการเรียนรู้ออกเป็น 4
หน่วยการเรียนรู้ ตามที่วิเคราะห์ไว้ได้อาศัยการออกแบบ ระบบการเรียนการสอน โดยตั้งอยู่บน
พื้นฐาน เหตุการณ์การสอน (Events of Instruction) ของกาเย่ เป็นสำคัญประกอบไปด้วย

1. เร่งเร้าความสนใจ (Gain Attention) ก่อนที่จะเริ่มการนำเสนอเนื้อหาบทเรียน
มีการจูงใจและเร่งเร้าความสนใจให้ผู้เรียนอยากเรียน ดังนั้นชุดกิจกรรมจึงเริ่มด้วยการใช้ภาพ แสง
สี เสียง หรือใช้สื่อประกอบกันหลายๆ อย่าง โดยสื่อที่สร้างขึ้นมานั้นต้องเกี่ยวข้องกับเนื้อหาและ
น่าสนใจ ซึ่งจะมีผลโดยตรงต่อความสนใจของผู้เรียน นอกจากเร่งเร้าความสนใจแล้ว ยังเป็นการ
เตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนพร้อมที่จะศึกษาเนื้อหา

2. บอกวัตถุประสงค์ (Specify Objective) วัตถุประสงค์ของบทเรียน นับว่าเป็น
ส่วนสำคัญยิ่งต่อกระบวนการเรียนรู้ ที่ผู้เรียนจะได้ทราบถึงความคาดหวังของบทเรียนจากผู้เรียน
นอกจากผู้เรียนจะทราบถึงพฤติกรรมขั้นสุดท้ายของตนเองหลังจบบทเรียนแล้ว จะยังเป็นการแจ้ง
ให้ทราบล่วงหน้าถึงประเด็นสำคัญของเนื้อหา รวมทั้งเค้าโครงของเนื้อหาอีกด้วย การที่ผู้เรียนทราบ
ถึงขอบเขตของเนื้อหาอย่างคร่าวๆ จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถผสมผสานแนวความคิดในรายละเอียด
หรือส่วนย่อยของเนื้อหาให้สอดคล้องและสัมพันธ์กับเนื้อหาในส่วนใหญ่ได้ ซึ่งมีผลทำให้การเรียนรู้

มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้จะมีผลดังกล่าวแล้ว ผลการศึกษาค้นคว้ายังพบว่า ผู้เรียนที่ทราบวัตถุประสงค์ของการเรียนก่อนเรียนบทเรียน จะสามารถจำและเข้าใจในเนื้อหาได้ดีขึ้นอีกด้วย

3. ทบทวนความรู้เดิม (Activate Prior Knowledge) การทบทวนความรู้เดิม ก่อนที่จะนำเสนอความรู้ใหม่แก่ผู้เรียน มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องหาวิธีการประเมิน ความรู้ที่จำเป็นสำหรับบทเรียนใหม่ เพื่อไม่ให้ผู้เรียนเกิดปัญหาในการเรียนรู้ วิธีปฏิบัติโดยทั่วไปสำหรับชุดกิจกรรมก็คือ การทดสอบก่อนบทเรียน (Pre-test) ซึ่งเป็นการประเมินความรู้ของผู้เรียน เพื่อทบทวนเนื้อหาเดิมที่เคยศึกษาผ่านมาแล้ว และเพื่อเตรียมความพร้อมในการรับเนื้อหาใหม่ นอกจากนี้จะเป็นการตรวจวัดความรู้พื้นฐานแล้ว บทเรียนบางเรื่องอาจใช้ผลจากการทดสอบก่อนบทเรียนมาเป็นเกณฑ์จัดระดับความสามารถของผู้เรียน เพื่อจัดบทเรียนให้ตอบสนองต่อระดับความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียนแต่ละคน

4. นำเสนอเนื้อหาใหม่ (Present New Information) หลักสำคัญในการนำเสนอเนื้อหาของชุดกิจกรรมก็คือ มีการนำเสนอภาพที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา ประกอบกับคำอธิบายสั้นๆ ง่าย แต่ได้ใจความ การใช้ภาพประกอบ จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาง่ายขึ้น และมีความคงทนในการจำได้ดีกว่าการใช้คำอธิบายเพียงอย่างเดียว

5. ชี้แนะแนวทางการเรียนรู้ (Guide Learning) ตามหลักการและเงื่อนไขการเรียนรู้ (Condition of Learning) ผู้เรียนจะจำเนื้อหาได้ดี หากมีการจัดระบบการเสนอเนื้อหาที่ดี และสัมพันธ์กับประสบการณ์เดิมหรือความรู้เดิมของผู้เรียน บางทฤษฎีกล่าวไว้ว่า การเรียนรู้ที่กระจำชัด (Meaningfull Learning) นั้น ทางเดียวที่จะเกิดขึ้นได้ก็คือการที่ผู้เรียนวิเคราะห์และตีความในเนื้อหาใหม่ลงบนพื้นฐานของความรู้และประสบการณ์เดิม รวมกันเกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่

6. กระตุ้นการตอบสนองบทเรียน (Elicit Response) การเรียนรู้จะมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใดนั้นเกี่ยวข้องกับระดับและขั้นตอนของการประมวลผลข้อมูลชุดกิจกรรมได้ให้ ผู้เรียนได้มีโอกาสร่วมคิด ร่วมกิจกรรมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา และร่วมตอบคำถาม จะส่งผลให้มีความจำดีกว่าผู้เรียนที่ใช้วิธีอ่านหรือคัดลอกข้อความจากผู้อื่นเพียงอย่างเดียว โดยชุดกิจกรรม มีข้อได้เปรียบกว่าสื่อทัศนูปกรณ์อื่นๆ เช่น วิทยุทัศน์ ภาพยนตร์ สไลด์ เทปเสียง เป็นต้น ซึ่งสื่อการเรียนการสอนเหล่านี้จัดเป็นแบบปฏิสัมพันธ์ไม่ได้ (Non-interactive Media) แตกต่างจากการเรียนด้วยชุดกิจกรรม ผู้เรียนสามารถมีกิจกรรมร่วมในบทเรียนได้หลายลักษณะ ไม่ว่าจะเป็นการตอบคำถาม แสดงความคิดเห็น เลือกร่วมกิจกรรม และปฏิสัมพันธ์กับบทเรียน

กิจกรรมเหล่านี้เองที่ไม่ทำให้ผู้เรียนรู้สึกเบื่อหน่าย เมื่อมีส่วนร่วม ก็มีส่วนคิดนำหรือติดตามบทเรียนย่อมมีส่วนผูกประสานให้ความจำดีขึ้น

7. ให้ข้อมูลย้อนกลับ (Provide Feedback) ผลจากการศึกษาค้นคว้าพบว่า ชุดกิจกรรมจะกระตุ้นความสนใจจากผู้เรียนได้มากขึ้น ถ้าบทเรียนนั้นท้าทาย โดยการบอกเป้าหมายที่ชัดเจน และแจ้งให้ผู้เรียนทราบว่าขณะนั้นผู้เรียนอยู่ที่ส่วนใด ห่างจากเป้าหมายเท่าใด การให้ข้อมูลย้อนกลับดังกล่าว ถ้านำเสนอด้วยภาพจะช่วยเร่งเร้าความสนใจได้ดียิ่งขึ้น โดยเฉพาะถ้าภาพนั้นเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน อย่างไรก็ตาม การให้ข้อมูลย้อนกลับด้วยภาพ หรือกราฟฟิกอาจมีผลเสียอยู่บ้างตรงที่ผู้เรียนอาจต้องการดูผล ว่าหากทำผิด แล้วจะเกิดอะไรขึ้น ตัวอย่างเช่น ชุดกิจกรรมแบบเกมการสอนแบบแขวนคอสำหรับการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ผู้เรียนอาจตอบโดยการกดแป้นพิมพ์ไปเรื่อยๆ โดยไม่สนใจเนื้อหา เนื่องจากต้องการดูผลจากการแขวนคอ วิธีหลีกเลี่ยงก็คือเปลี่ยนจากการนำเสนอภาพ ในทางบวก เช่น ภาพเล่นเรือเข้าหาฝั่ง ภาพขยับยานสูดวงจันทร์ ภาพหนูเดินไปกินเนยแข็ง เป็นต้น ซึ่งจะไปถึงจุดหมายได้ด้วยการตอบถูกเท่านั้น หากตอบผิดจะไม่เกิดอะไรขึ้น อย่างไรก็ตามถ้าเป็นบทเรียนที่ใช้กับกลุ่มเป้าหมายระดับสูงหรือเนื้อหาที่มีความยาก การให้ข้อมูลย้อนกลับด้วยคำเขียนหรือกราฟจะเหมาะสมกว่า

8. ทดสอบความรู้ใหม่ (Assess Performance) การทดสอบความรู้ใหม่หลังจากศึกษาชุดกิจกรรม เรียกว่า การทดสอบหลังบทเรียน (Post-test) เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทดสอบความรู้ของตนเอง นอกจากนี้จะยังเป็นการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่าผ่านเกณฑ์ที่กำหนดหรือไม่ เพื่อที่จะไปศึกษาในชุดกิจกรรมหน่วยต่อไปหรือต้องกลับไปศึกษาเนื้อหาใหม่ การทดสอบหลังบทเรียนจึงมีความจำเป็นสำหรับชุดกิจกรรมทุกประเภท นอกจากจะเป็นการประเมินผลการเรียนรู้แล้ว การทดสอบยังมีผลต่อความคงทนในการจดจำเนื้อหาของผู้เรียนด้วย ในชุดกิจกรรมนี้จึงแยกแบบทดสอบออกเป็นส่วนๆ ตามเนื้อหา โดยมีแบบทดสอบหลังหน่วยอีกชุดหนึ่งก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าผู้ออกแบบบทเรียนต้องการแบบใด

9. สรุปและนำไปใช้ (Review and Transfer) การสรุปและนำไปใช้ จัดว่าเป็นส่วนสำคัญในขั้นตอนสุดท้ายที่ชุดกิจกรรมจะต้องสรุปมโนคติของเนื้อหาเฉพาะประเด็นสำคัญๆ รวมทั้งข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีโอกาสทบทวนความรู้ของตนเองหลังจากศึกษาเนื้อหาผ่านมาแล้ว ในขณะเดียวกัน ต้องชี้แนะเนื้อหาที่เกี่ยวข้องหรือให้ข้อมูลอ้างอิงเพิ่มเติมเพื่อแนะแนวทางให้ผู้เรียนได้ศึกษาต่อในหน่วยถัดไป หรือนำไปประยุกต์ใช้กับงานอื่นต่อไป

3. ขั้นพัฒนา (Development)

3.1 สร้างแบบทดสอบและหาคุณภาพของแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ในการสร้างและหาคุณภาพของแบบทดสอบทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่องไม้กวาดตองกง คณะผู้ศึกษาค้นคว้าดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างแบบทดสอบทางการเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปสร้างแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่องไม้กวาดตองกง

2. ศึกษาเอกสารและตำราเกี่ยวกับการวัดผลการศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการนำไปสร้างแบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน เรื่องไม้กวาดตองกง

3. ศึกษาเนื้อหา เรื่องไม้กวาดตองกง แล้ววิเคราะห์เนื้อหาเพื่อสร้างแบบทดสอบให้มีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยข้อความสามารถทดสอบสติปัญญา 5 ด้าน คือ

3.1 ความรู้ความจำ

3.2 ความรู้ความเข้าใจ

3.3 ด้านการนำไปใช้

3.4 ด้านการวิเคราะห์

3.5 ด้านการประเมินค่า

4. สร้างแบบทดสอบตามเนื้อหา และวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมตามที่กำหนดไว้ แบบทดสอบที่สร้างขึ้นเป็นแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 22 ข้อ คณะผู้ศึกษาค้นคว้าดำเนินการหาคุณภาพของแบบทดสอบโดยดำเนินการดังต่อไปนี้

4.1 นำแบบทดสอบไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุง

4.2 นำแบบทดสอบไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา 3 คน ตรวจสอบความครอบคลุม และตรงตามวัตถุประสงค์ ดังมีรายนามต่อไปนี้

1. นางอรนุช เขาวนปรีชา

2. นางสาวอนงค์ ลิ้มสกุล

3. นางไสว บุญยี่ด

โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสมของตัวเลือกเป็นรายข้อ แล้วนำไปปรับปรุง แก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้เทคนิคของแฮมฟิลล์และเวสต์(Hamphill and Westic, 1950) ซึ่งพัฒนามาจากแบบของโรวีเนลและแฮมเบลตัน (Rovinell and

Hambleton, 1973)(อ้างอิงใน ดร.โกวิทช์ ประวาทพฤษย์, 2527 หน้า 229) โดยได้กำหนดเกณฑ์ ดังนี้

+1	รู้สึกแน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดวัตถุประสงค์นั้น
0	รู้สึกไม่แน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดวัตถุประสงค์นั้น
-1	รู้สึกแน่ใจว่าข้อสอบนั้นไม่วัดวัตถุประสงค์นั้น

โดยใช้

$$IOC = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	IOC	=	ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์
	X	=	ผลรวมความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ
	N	=	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

จากนั้นรวมคะแนนการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ซึ่งกำหนดไว้ว่า หากผลรวมของคะแนนเกินครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม ก็ถือว่าข้อสอบนั้นวัดได้ตามวัตถุประสงค์จริง จากข้อสอบที่ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาตรวจสอบหาความตรงตามเนื้อหาจำนวน 22 ข้อ เมื่อนำผลการตรวจสอบมาเปรียบเทียบตามเกณฑ์การคิดค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับวัตถุประสงค์ ซึ่งต้องมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 (สุนีย์ เหมประสิทธิ์, 2526, หน้า 407) ผลปรากฏว่าแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของชุดกิจกรรมโดยใช้คอมพิวเตอร์สนับสนุน เรื่องไม้กวาดตองกง มีค่าเท่ากับ 0.33 จำนวน 1 ข้อ มีค่าเท่ากับ 0.67 จำนวน 13 ข้อ มีค่าเท่ากับ 1 จำนวน 7 ข้อ แสดงให้เห็นว่าแบบทดสอบที่วัดวัตถุประสงค์ได้จริงมีจำนวน 20 ข้อ คณะผู้ศึกษาค้นคว้าได้นำข้อสอบ 20 ข้อมาปรับปรุง ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ปรับเปลี่ยนคำถามใหม่ให้เข้าใจง่ายและชัดเจน
2. ปรับคำถามให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนมองเห็นภาพชัดเจน
3. ปรับความยาวของคำถาม และคำตอบ ให้มีความเหมาะสม
4. ปรับตัวเลือกของคำตอบให้มีความชัดเจนมากขึ้น

4.3 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ใช้ในการทดลอง ซึ่งเป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลทำอัฐิ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 3 คน โดยใช้วิธีการสังเกตความพึงพอใจ พบว่า ผู้เรียนยังไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้จึงได้ดำเนินการปรับปรุงและแก้ไขอีกครั้ง

4.4 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ใช้ในการทดลอง ซึ่งเป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลทำอัฐิ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 ซึ่งเป็นกลุ่มที่ไม่มีความรู้เรื่องไม้กวาดตองกงมาเลย จำนวน 4 คน และกลุ่มที่มีความรู้เรื่องไม้กวาดตองกง จำนวน 5 คน รวมเป็น 9 คน เพื่อหาความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบเป็นรายข้อ โดยใช้สูตรดังนี้

4.4.1 วิเคราะห์แบบทดสอบเพื่อหาความยากง่ายของแบบทดสอบเป็นรายข้อ (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ.2538 :210)

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ P = แทนระดับความยากง่ายของคำถามแต่ละข้อ
R = จำนวนผู้ตอบถูกในแต่ละข้อ
N = จำนวนคนในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

4.4.2 วิเคราะห์แบบทดสอบเพื่อหาค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ การหาค่าอำนาจจำแนกใช้สูตร ดังนี้ (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2538 :211)

$$B = \frac{U}{N_1} - \frac{L}{N_2}$$

เมื่อ	B	หมายถึง	ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบรายข้อ
	U	หมายถึง	จำนวนผู้ที่ตอบข้อนั้นถูกของกลุ่มที่สอบผ่านเกณฑ์
	L	หมายถึง	จำนวนผู้ที่ตอบข้อนั้นถูกของกลุ่มที่สอบไม่ผ่านเกณฑ์
	N ₁	หมายถึง	จำนวนคนที่สอบผ่านเกณฑ์
	N ₂	หมายถึง	จำนวนคนที่สอบไม่ผ่านเกณฑ์

โดยคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป และมีระดับค่าความยากง่ายตั้งแต่ 0.4-1.00 ไว้จำนวน 20 ข้อ สำหรับใช้เป็นแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนจึงได้ดำเนินการให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและประเมิน

3.2 สร้างชุดกิจกรรมโดยใช้คอมพิวเตอร์สนับสนุนการเรียนรู้เรื่องไม้กวาดตองกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ ตามรูปแบบและขั้นตอนการสร้างชุดกิจกรรมดังนี้

1. ศึกษาเนื้อหาสาระของวิชาไม้กวาดตองกงอย่างละเอียด กำหนดวัตถุประสงค์วิชาที่จะนำมาสร้างชุดกิจกรรม เน้นหลักของความรู้ความเข้าใจ การนำไปใช้การวิเคราะห์ และการประเมินค่า แล้วแบ่งหน่วยการเรียนรู้ออกเป็น 4 หน่วย ซึ่งเรียงลำดับเนื้อหา ตามสิ่งที่จำเป็นต้องเรียนรู้ก่อน และตามขั้นตอนของความรู้

2. เมื่อศึกษาเนื้อหาสาระและแบ่งหน่วยการเรียนการสอนได้แล้ว คณะผู้ศึกษาค้นคว้าพบว่าชุดกิจกรรมควรเป็นประเภทกิจกรรมกลุ่มที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ประกอบกิจกรรมร่วมกัน

3. กำหนดชั่วโมงของหน่วยการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

หน่วยที่ 1 เรื่อง ประวัติความเป็นมา	จำนวน 2	ชั่วโมง
หน่วยที่ 2 เรื่อง ต้นตองกง	จำนวน 2	ชั่วโมง
หน่วยที่ 3 เรื่อง อุปกรณ์และวิธีการผลิต	จำนวน 4	ชั่วโมง
หน่วยที่ 4 เรื่อง วิธีการใช้และการดูแลรักษา	จำนวน 2	ชั่วโมง
	รวม	10 ชั่วโมง

4. กำหนดวัตถุประสงค์ ให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระของการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

1. ผู้เรียนสามารถของประวัติความเป็นมาของไม้กวาดตองกงได้
2. ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับต้นตองกง
3. ผู้เรียนสามารถนำดอกตองกงไปใช้ประโยชน์ได้อย่างคุ้มค่า
4. ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจถึงหลักการการผลิตไม้กวาดตองกงได้อย่าง

ถูกต้อง

5. ผู้เรียนนำหลักการการผลิตไม้กวาดตองกงมาใช้ในการผลิตไม้กวาดตองกงได้อย่างถูกต้อง

6. ผู้เรียนมีรู้และเข้าใจหลักการ วิธีการใช้และการดูแลรักษาไม้กวาดตองกงอย่างถูกต้อง

5. วิเคราะห์งานโดยนำวัตถุประสงค์แต่ละข้อมาวิเคราะห์เพื่อคิดกิจกรรมการเรียนการสอนแล้ว จัดลำดับกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมและถูกต้อง สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในแต่ละข้อ
6. วางแผนกิจกรรมที่ได้วิเคราะห์งานไว้แล้ว
7. ผลิตชุดกิจกรรมโดยใช้คอมพิวเตอร์สนับสนุนการเรียนรู้เรื่องไม้กวาดตองกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยพิจารณาจากเนื้อหา ตามสิ่งที่จำเป็นต้องเรียนรู้ก่อน และตามขั้นตอนของความรู้
8. วางแผนการประเมินผล เพื่อตรวจสอบหาข้อบกพร่อง และแก้ไขข้อปรับปรุง และจึงนำไปทดลองใช้
9. นำแบบประเมินชุดกิจกรรมไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา จำนวน 3 คน ตรวจสอบความครอบคลุม และตรงตามวัตถุประสงค์ของชุดกิจกรรม ดังมีรายนามต่อไปนี้
  1. นายสมุทร สีอุ่น
  2. ผศ.ดร.รุจโรจน์ แก้วอุไร
  3. ผศ.ดร.ดิเรก ธีระภูธร

คณะผู้ศึกษาค้นคว้าได้นำแบบประเมินมาให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินและแสดงความ คิดเห็นเกี่ยวกับชุดกิจกรรมโดยใช้คอมพิวเตอร์สนับสนุน หลังจากตรวจสอบชุดกิจกรรมแล้วคณะผู้ ศึกษาค้นคว้าได้นำผลการประเมินในแต่ละด้านมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรม EXCEL คำนวณหาค่าสถิติแล้วนำมาแปลผลการประเมินในด้านต่างๆ โดยแบ่ง เกณฑ์ การประเมิน 5 ระดับ ดังต่อไปนี้

5	=	ดีมาก
4	=	ดี
3	=	ปานกลาง
2	=	พอใช้
1	=	ต้องปรับปรุง

โดยประเมินจากลักษณะองค์ประกอบของชุดกิจกรรมทั้งหมด 5 ด้าน คือ

1. คำชี้แจงสำหรับนักเรียน	จำนวน 3 ข้อ
2. คู่มือครู	จำนวน 3 ข้อ
3. ด้านแผนการจัดการเรียนรู้	จำนวน 13 ข้อ
4. ด้านสื่อการเรียนรู้	จำนวน 7 ข้อ
5. การวัดและประเมินผล	จำนวน 3 ข้อ

ในการประเมินภาพรวมของชุดกิจกรรมโดยใช้คอมพิวเตอร์สนับสนุนเรื่องไม้กวาดตองกง ใช้วิธีคิดคะแนนเฉลี่ยของคะแนนรวมทั้งหมด แล้วนำมาเทียบเกณฑ์เสนอแนะการตัดสินใจดังนี้

4.50-5.00	มีคุณภาพดีมาก
3.50-4.49	มีคุณภาพดี
2.50-3.49	มีคุณภาพปานกลาง
1.50-2.49	มีคุณภาพพอใช้
1.00-1.49	มีคุณภาพควรปรับปรุง

จากการวิเคราะห์ข้อมูลผลปรากฏว่า ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อชุดกิจกรรมโดยใช้คอมพิวเตอร์สนับสนุนเรื่องไม้กวาดตองกงที่อยู่ใน ระดับ ดี (ด้านคำชี้แจง ด้านคู่มือ ด้านแผนการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ ด้านการวัดผลและประเมินผล) เฉลี่ยโดยรวมผู้เชี่ยวชาญประเมินสื่ออยู่ในระดับ ดี และได้ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง และพัฒนาชุดกิจกรรมโดยใช้คอมพิวเตอร์สนับสนุนให้สมบูรณ์ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. ปรับเปลี่ยนซอฟต์แวร์เรื่องไม้กวาดตองกงในเรื่องของรูปภาพประกอบข้อความ เสี่ยงบรรยายประกอบ
2. คู่มือประกอบชุดกิจกรรมควรมีความละเอียด
3. ปรับกิจกรรมให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของผู้เรียน
10. นำชุดกิจกรรมที่ปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ใช้ในการทดลอง ซึ่งเป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลท่าอิฐ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 3 คน โดยใช้วิธีการสังเกตและสัมภาษณ์ พบว่า ผู้เรียนมีความสนุกสนานกับการเรียนด้วยชุดกิจกรรมแต่ ผู้เรียนไม่สามารถทำกิจกรรมได้ทันเวลา จึงได้ดำเนินการปรับปรุงและแก้ไขซอฟต์แวร์เรื่องรูปภาพประกอบ
11. นำชุดกิจกรรมที่ปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ใช้ในการทดลอง ซึ่งเป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลท่าอิฐ

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 ซึ่งเป็นกลุ่มเล็ก 9 คนประกอบด้วยกลุ่มเก่ง ปานกลาง อ่อน เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนด ชุดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้น พบว่ามีประสิทธิภาพ 79.58/80.56

3.3 สร้างแบบประเมินชุดกิจกรรม โดยใช้คอมพิวเตอร์สนับสนุน ตามที่กำหนดไว้ คณะผู้ศึกษาค้นคว้าดำเนินการหาคุณภาพของแบบประเมินชุดกิจกรรมโดยดำเนินการดังต่อไปนี้

4.1 นำแบบประเมินชุดกิจกรรมไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุง

4.2 นำแบบประเมินชุดกิจกรรมไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาจำนวน 3 คน ตรวจสอบความครอบคลุม และตรงตามวัตถุประสงค์ ดังมีรายนามต่อไปนี้

1. นายสมุทร สีอุ้น
2. ผศ.ดร.รุจโรจน์ แก้วอุไร
3. ผศ.ดร.ดิเรก ธีระภูธร

โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสมของแบบประเมินและนำไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญโดยใช้เทคนิคของแฮมฟิลล์และเวสต์(Hamphill and Westic, 1950) ซึ่งพัฒนามาจากแบบของโรวินเนลและแฮมเบลตัน (Rovinell and Hambleton, 1973) (อ้างอิงใน ดร.โกวิทช์ ประวาทพุกฤษ์, 2527 หน้า 229) โดยได้กำหนดเกณฑ์ดังนี้

+1	รู้สึกแน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดวัตถุประสงค์นั้น
0	รู้สึกไม่แน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดวัตถุประสงค์นั้น
-1	รู้สึกแน่ใจว่าข้อสอบนั้นไม่วัดวัตถุประสงค์นั้น

โดยใช้

$$IOC = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ IOC = ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์
 $\sum X$ = ผลรวมความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ
 N = จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

จากนั้นรวมคะแนนการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ซึ่งกำหนดไว้ว่า หากผลรวมของคะแนนเกินครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม ก็ถือว่าข้อสอบนั้นวัดได้ตามวัตถุประสงค์จริง จากข้อสอบที่ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาตรวจสอบหาความตรงตามเนื้อหาจำนวน 35 ข้อ เมื่อนำผลการตรวจสอบมาเปรียบเทียบตามเกณฑ์การคิดค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบประเมินชุดกิจกรรมกับวัตถุประสงค์ ซึ่งต้องมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 (สุนีย์ เหมประสิทธิ์, 2526, หน้า 407) ผลปรากฏว่าแบบประเมินชุดกิจกรรมของชุดกิจกรรมโดยใช้คอมพิวเตอร์สนับสนุน เรื่องไม้กวาดตองกง มีค่าเท่ากับ 0.60 จำนวน 8 ข้อ มีค่าเท่ากับ 0.80 จำนวน 12 ข้อมีค่าเท่ากับ 1 จำนวน 9 ข้อ แสดงให้เห็นว่าแบบประเมินชุดกิจกรรมที่วัดวัตถุประสงค์ได้จริงมีจำนวน 29 ข้อ คณะผู้ศึกษาค้นคว้าได้นำแบบประเมินชุดกิจกรรมจำนวน 29 ข้อมาปรับปรุง ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ควรปรับปรุงแบบประเมินให้ครอบคลุมการประเมินคุณภาพชุดกิจกรรมโดยใช้คอมพิวเตอร์สนับสนุน ให้ครบทุกด้าน

4. ขั้นนำไปทดลองใช้(Implementation)

ขั้นตอนทดลองใช้ชุดกิจกรรมโดยใช้คอมพิวเตอร์สนับสนุนการเรียนรู้เรื่องไม้กวาดตองกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างเรียนและหลังการเรียนด้วยชุดกิจกรรมโดยใช้คอมพิวเตอร์สนับสนุนการเรียนรู้เรื่องไม้กวาดตองกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 สำนักงานพื้นที่เขตการศึกษา เขต 1 จังหวัดอุดรธานี
2. กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนเทศบาลท่าอิฐ ตำบลท่าอิฐ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี โดยสุ่มอย่างง่าย 1 ห้องเรียน จำนวน 30 คน

ผลการทดลอง ปรากฏว่า ผู้เรียนใช้เวลาเรียนประมาณ 10 ชั่วโมง หรือผู้เรียนทำกิจกรรมได้คะแนนโดยเฉลี่ยร้อยละ 82.92 และทำแบบทดสอบหลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 83.83

5. ชั้นประเมินผล

คณะผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมโดยใช้คอมพิวเตอร์สนับสนุน เรื่องไม้กวาดตองกง โดยดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ติดต่อโรงเรียนเทศบาลท่าอิฐ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล โดยใช้ผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศและเทคโนโลยี และ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนเทศบาลท่าอิฐ จำนวน 30 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างในการทำการศึกษาค้นคว้า และเพื่อขอความอนุเคราะห์สถานที่ที่ใช้ในการทดลอง
2. คณะผู้ศึกษาค้นคว้าชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ และอธิบายวิธีการเรียนจากชุดกิจกรรมโดยใช้คอมพิวเตอร์สนับสนุนการเรียนรู้เรื่องไม้กวาดตองกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้กับผู้สอนได้ทราบ
3. นัดหมายผู้สอนและนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ถึงวันเวลา สถานที่ ที่ใช้ในการดำเนินการทดลอง
4. จัดเตรียมสถานที่ และเครื่องมือ ที่ใช้ในการดำเนินการศึกษาค้นคว้าให้พร้อม
5. จัดผู้เรียนซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง 30 คน เข้าเรียนด้วย ชุดกิจกรรมโดยใช้คอมพิวเตอร์สนับสนุนการเรียนรู้เรื่องไม้กวาดตองกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
6. ผู้สอนชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ และอธิบายวิธีการเรียนจากชุดกิจกรรมโดยใช้คอมพิวเตอร์สนับสนุนการเรียนรู้เรื่องไม้กวาดตองกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยให้ทำแบบทดสอบทางการเรียนก่อนเรียนที่จะเข้าไปศึกษาเนื้อหาและทำกิจกรรมต่อไป
7. หลังจากที่ได้เรียนได้เรียนด้วยชุดกิจกรรมโดยใช้คอมพิวเตอร์สนับสนุนการเรียนรู้เรื่องไม้กวาดตองกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จบแล้ว ให้ทำแบบทดสอบหลังเรียนเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
8. นำผลคะแนนที่ได้จากการทดลองไปวิเคราะห์ผลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมโดยใช้คอมพิวเตอร์สนับสนุนการเรียนรู้เรื่องไม้กวาดตองกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้สูตร
(อรพวรรณ พรสีมา. 2530 : 130-131)

$$E_1 = \frac{\sum x}{A} \times 100$$

E_1	หมายถึง	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
X	หมายถึง	คะแนนของการทำแบบฝึกหัดในกิจกรรมย่อย ขณะใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนโดยใช้ชุด กิจกรรมร่วม
A	หมายถึง	คะแนนเต็มของการทำแบบฝึกหัดในกิจกรรมย่อย ขณะใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนโดยใช้ชุด กิจกรรมร่วม
N	หมายถึง	จำนวนผู้เรียน

$$E_2 = \frac{\sum x}{B} \times 100$$

E_2	หมายถึง	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
X	หมายถึง	คะแนนการสอบรวมหลังใช้บทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอนโดยใช้ชุด กิจกรรมร่วม
B	หมายถึง	คะแนนเต็มของการสอบรวมหลังใช้ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนโดยใช้ชุด กิจกรรมร่วม
N	หมายถึง	จำนวนผู้เรียน

2. คะแนนเฉลี่ยคำนวณจากสูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538:73)

$$\bar{x} = \frac{\sum X}{N}$$

$\bar{x}$	หมายถึง	คะแนนเฉลี่ย
$\sum X$	หมายถึง	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
N	หมายถึง	จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

3. ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$SD = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

SD	หมายถึง	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
$\sum x$	หมายถึง	ผลรวมของคะแนน
n	หมายถึง	จำนวนนักเรียน

4. ค่าดัชนีความสอดคล้อง(พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531: 124)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC	หมายถึง	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับคุณลักษณะที่ ต้องการ
$\sum R$	หมายถึง	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในข้อ นั้น
N	หมายถึง	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

5. ค่าความยากง่าย (P) ของแบบทดสอบทางการเรียนวัดผลสัมฤทธิ์ (เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย, ม.ป.ป. หน้า218)

$$P = \frac{R}{N}$$

P	หมายถึง	ค่าความยากของข้อคำถามแต่ละข้อ
R	หมายถึง	จำนวนผู้ที่ตอบข้อคำถามนั้นถูก
N	หมายถึง	จำนวนผู้เข้าสอบทั้งหมด

6. ค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของแบบทดสอบทางการเรียนวัดผลสัมฤทธิ์ ด้วยวิธีของ เบรนนเนน (Brennan) มีสูตรดังนี้ (เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย, ม.ป.ป. หน้า210)

$$B = \frac{U}{N_1} - \frac{L}{N_2}$$

B	หมายถึง	ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบทางการเรียนรายข้อ
U	หมายถึง	จำนวนผู้ที่ตอบข้อนั้นถูกของกลุ่มที่สอบผ่านเกณฑ์
L	หมายถึง	จำนวนผู้ที่ตอบข้อนั้นถูกของกลุ่มที่สอบไม่ผ่านเกณฑ์
N_1	หมายถึง	จำนวนคนที่สอบผ่านเกณฑ์
N_2	หมายถึง	จำนวนคนที่สอบไม่ผ่านเกณฑ์